

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวัน ที่ 6 เดือนมีนาคม พ.ศ.2561 หน้า 4

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ธีรยุทธ ทรงวิช

‘โอเปร่าเป็นอะไรที่เวอร์ เกินกว่าจะหาทำได้’

กรุงเทพธุรกิจ
มีวสิศ
คอร์เนอร์
ดุสิต จรุงพงษ์ศักดิ์

เพื่อนพ้องของผู้เขียนท่านหนึ่ง
ที่เดินทางกลับจากประเทศอังกฤษ
เอ่ยกับผู้เขียนว่า อยากแนะนำให้
รู้จักกับคนไทยคนหนึ่ง สนใจดนตรี
โดยเฉพาะการร้องเพลงโอเปร่า เคย
ทำงานในโรงแสดงอุปรากร รอยัล
โอเปร่า เฮาส์ กรุงลอนดอน
อยู่หลายปี

เย็นย่าสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ผู้เขียน
มีโอกาสนพบปะพูดคุยกับ ธีรยุทธ ทรงวิช

ในชุดผู้ตรวจบัตร

ขณะแสดงอุปรากร

หรือ ที่หลายคนและเพื่อนต่างชาติเรียกขานว่า **โดม ทรงวิธ** ชายไทย รูปร่างสั้นท้วม บุคลิกเรียบร้อย พุดจาด้วยความเชื่อมั่น ชัดถ้อยชัดคำ บอกเล่าประสบการณ์ดนตรี ให้ความรู้ด้านการร้องเพลงที่น่าสนใจ รวมถึงการสอนภาษาอังกฤษด้านการออกเสียง

ธีรยุทธ สนใจโอเปร่ามาตั้งแต่สมัยเป็นเด็กๆ เขาเล่าว่าคุณยายชอบพาไปดูงิ้ว แถวเขาวราช อยู่บ่อยครั้ง อายุ 13-14 ปี ชื่อคาสเซท เทป โอเปร่าเป็นเรื่อง จากเซ็นทรัลสลิมาฟัง

“โอเปร่าอยู่กับผมมาตั้งแต่ต้น อยู่กับผมมาตลอด ผมร้องเพลงในโบสถ์ ร้องในวงขับร้องประสานเสียงที่บ้านผมเรียนเปียโนหมด มีผมคนเดียวเรียนร้องเพลง ซึ่งคุณพ่อไม่สนับสนุน เพราะคนเรียนร้องเพลงเป็นคนทำอะไรไม่ได้แล้ว”

“ผมเรียนร้องเพลงกับอาจารย์ **ดวงดาว ชยสิริโสภณ** ตอนนั้น อาจารย์เพิ่งจบมาจากประเทศออสเตรเลีย เรียนอยู่ 2 ปี ออกติชชั่นร้องคอรัสในโอเปอเรตตา เรื่อง *The Merry Widow* แสดงที่โรงละครแห่งชาติ เมื่อปี ค.ศ. 1982”

“จากนั้นปี ค.ศ. 1983 ผมไปเรียนหนังสือต่อที่ประเทศอังกฤษ ทางบ้านมีปัญหาทางการเงิน ต้องหยุดเรียนกลางคัน ตอนอยู่ที่อังกฤษ เรียนร้องเพลงเป็นการส่วนตัวด้วย”

“อาจารย์แนะนำให้ผมไปสมัครงานที่ รอยัล โอเปร่า เฮาส์ ในตำแหน่ง Ticket Checker หรือผู้ตรวจบัตร”

ธีรยุทธเล่าว่า ไปสัมภาษณ์และได้งานในที่สุด ส่วนใหญ่ลูกค้าคนรวยๆ มีคอนเน็คชั่น ถึงจะได้งานนี้โดยผู้ตรวจบัตรชั้นล่าง ต้องเป็นผู้ชายหมด เพราะชั้นล่างต้องเป็นชีคิวิตี้ ดูแลเรื่องความปลอดภัย ส่วนชั้นบนเป็นผู้หญิงล้วน เขาทำงานที่ รอยัล โอเปร่า เฮาส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1987 ถึง 1992

ประสบการณ์ใน รอยัล โอเปร่า เฮาส์

ธีรยุทธ เล่าว่า เรามีโอกาสพบนักร้องชื่อดังมากมาย ชมการฝึกซ้อมและการแสดงจริง หลังการแสดงไปขอลายเซ็น อาทิ โดมิงโก, เท คานาวา และ ซูเธอร์แลนด์

การแสดงสำคัญของ รอยัล โอเปร่า เฮาส์ ได้แก่การแสดงอุปรากรและบัลเลต์ ผู้เขียนถามถึงความแตกต่างระหว่างผู้ชมผู้ฟังโอเปร่าและบัลเลต์ เขาบอกว่า

“จำนวนคนดูโอเปร่าและบัลเลต์ไม่แตกต่างกัน คนดูคนละแบบกัน แตกต่างกันตรงที่บัลเลต์ คนดูเป็นคนหนุ่มสาว เป็นคู่รัก ผู้ชายมากับผู้หญิง ผู้หญิงอยากดู ส่วนโอเปร่า คนดูมีลักษณะสุ่มๆ ดูซีเรียส จริงจังกว่า ดูเหมือนนักธุรกิจ หรืออาจารย์มากกว่า ผมคิดว่าการดูโอเปร่า คุณต้องใช้การเตรียมตัวสูง ต้องใส่ใจมากหน่อย”

“โอเปร่า ได้เงินสนับสนุนจากรัฐบาลมากกว่าศิลปะการแสดงอื่นๆ เพราะเกิดมาเพื่อไม่ได้หาเงิน เป็นอะไรที่ เวอร์ เกินกว่าที่คุณจะหาทำได้ คนมักจะโจมตี โอเปร่า เฮาส์ เสมอ โจมตีว่าเป็นศิลปะของคนรวย ทำไมต้องเอาเงินภาษีไปช่วยให้ซื้อตั๋วถูกลง”

“ผมคิดว่า โอเปร่าเป็นตัวดึงดูดความสามารถหลายด้าน รวมศิลปะระดับสูงหลายอย่างเข้ามาด้วยกัน ทำให้คนอยากมาลอนดอน รวมถึงนักลงทุนรายใหญ่ เหมือนเพชร ไม่ได้ทำให้เธอสวยขึ้น แต่ทำให้เธอมีค่า ดึงดูดความสนใจได้”

“เฮาส์ แมเนเจอร์ ของ รอยัล โอเปร่า เคยบอกผมว่า การแสดงโอเปร่า จะไม่ลดราคา เพื่อให้ฉากเครื่องแต่งกาย และอื่นๆ ถูกลง”

ชีวิตของธีรยุทธเริ่มผกผัน เพราะมีโอกาสดำเนินงานที่แผนกขายบัตร (Box Office)

“ที่แผนกนี้ ผมใช้คอมพิวเตอร์เก่ง

ได้รู้ว่าผมเก่งด้านนี้ จนได้ทุนเรียนปริญญาตรีด้านไอที เพราะสมัยก่อนไม่ค่อยมีคนเรียนด้านไอที ขณะที่เรียนปี 1 และ 2 ผมยังทำงานที่โอเปร่า เฮาส์ สองปีสุดท้ายต้องหยุดทำงาน เพราะเรียนหนัก ต้องหยุดเรียนร้องเพลงด้วย”

แนวคิดเทคนิค การร้องเพลงอุปรากร

เมื่อเรียนจบปริญญาตรี เขาเริ่มทำงานด้านไอที เป็นโปรแกรมเมอร์อยู่ 5 ปี เรียนต่อปริญญาโท และได้ไปทำงานที่ประเทศเยอรมนี พร้อมเรียนการขับร้องกับ **Lisa Goth** นักร้องโซปราโน ชาวเยอรมัน เป็นอาจารย์คนแรกที่เขาบอกว่า เป็นนักร้องโอเปร่าจริงๆ

ปี ค.ศ. 2005 ธีรยุทธ กลับมาทำงานด้านไอที ที่กรุงลอนดอน เรียนร้องเพลงกับอาจารย์คนใหม่ ชื่อ **David Barrell** เป็นนักร้องเทเนอร์ เขาให้ความรู้ เทคนิคการร้องเพลง ซึ่งได้เรียนรู้ในช่วงนี้ว่า ทั้งอาจารย์ลิซ่า และเดวิด เน้นเรื่อง “สรีระด้านการร้อง” หรือ Physical เป็นหลักสำคัญ

“เราต้องคิดว่า การร้องเพลงคือ กีฬา คุณต้องเห็นร่างกายเป็นสัดส่วนของมันเป็นเอง มีส่วนหลัง ส่วนหน้า ส่วนข้าง ส่วนกลาง ส่วนบน ส่วนล่าง คุณต้อง tren แต่ละจุด เป็นอิสระแยกจากกัน เพื่อสามารถตรวจสอบได้”

“สรีระด้านการร้อง เน้นเรื่องร่างกายที่ใช้ในการผลิตเสียง ร่างกายที่พูดถึงได้แก่ ทุกอย่าง เช่น กล้ามเนื้อหลัง ปอด หน้าอก กะบังลม ผมไม่ได้ใช้คำว่า ร้องเพลง ผมใช้คำว่าผลิต เพราะเวลาเราทำขึ้นมา เป็นการผลิตจริงๆ เป็นการผลิตเสียง”

ธีรยุทธ เปรียบเทียบการร้องอีกลักษณะ ที่เรียกว่า Mask หรือ หน้ากาก ว่า

“การร้องเพลงไม่ใช่ไปเน้นเรื่อง Mask คือเอาเสียงมาไว้ข้างหน้า ที่เป็นส่วนข้างบนได้แก่ กะโหลก แก้ม หน้าผาก หลังหู ซึ่งเป็นเพียงแค่

ทางผ่านของเสียง ที่เราผลิตมาจาก
สรีระด้านการร้อง หรือ Physical
เราต้องฝึกเรื่อง สรีระด้านการร้อง
เรียนรู้ให้ร่างกายทำงานโดยธรรมชาติ
เวลาร้องเพลง”

“ที่ผมทราบ การสอนร้องเพลง
ในประเทศไทย จะเน้นเรื่อง Mask
มาก ตามจริงเรื่อง Mask ก็มาจาก
ยุโรป และไม่ผิดอะไร ทว่านักเรียนที่
ยุโรป ต่างมีต้นทุนที่ดีอยู่แล้ว เหตุผล
คือ ภาษาในยุโรปต่างบังคับให้ผู้พูด
ต้องใช้ร่างกายในการผลิตเสียงอยู่
เป็นปกติแล้ว การเรียนโอเปร่าก็เป็น
เหมือนกับการต่อยอดเท่านั้น”

“ภาษาที่ใช้ร่างกายในการผลิต
เสียงคือ ภาษาเกาหลี แต่ก็ยังมี
หลายคนที่ใช้ Mask มากเกินไป
ส่วนภาษาไทยนั้น เราไม่ engage
ร่างกายในการผลิตเสียงเลย ที่จริง
เราใช้ร่างกายได้ แต่เราเลือกจะไม่ใช้
เพราะวัฒนธรรมที่นิยมความเบาบาง”

เขายกตัวอย่างนักร้องโอเปร่า
ชื่อดัง มีโอกาสฟังเธอแสดงจริง
ที่ รอยัล โอเปร่า เฮาส์ ขับร้องด้วย
เทคนิคลักษณะนี้

“โจน สุธอร์แลนด์ (นักร้อง
โซปราโน ชาวออสเตรเลีย - ผู้เขียน)
ร้องเหมือนเครื่องจักร กล่าวคือ ร้อง
ออกมาอย่างสบายๆ เป็นเครื่องจักรที่
มีชีวิตชีวา ร้องดูง่ายมาก ซึ่งทุกอย่าง
ข้างในร่างกายของเธอทำงานหมด”

การสอนภาษาอังกฤษ

ธีรยุทธกลับมาประเทศไทย
ปี ค.ศ. 2010 เพราะคิดถึงเมืองไทย
ทำงานด้านไอที ทำอยู่ได้ประมาณ
4 เดือน ก็เลิกไป เพราะเขาคิดว่า
เป็นงานนี้ไม่เหมาะกับตัวเอง

เส้นทางการเป็นครูสอนภาษา
อังกฤษของเขา เริ่มจากการสอน
ลูกหลานก่อน โดยเอาไอที มาช่วย
การสอน ใช้ระบบการวิเคราะห์ สร้าง
สูตรการสอนภาษาอังกฤษให้คนไทย
โดยเฉพาะการออกเสียง

เขามีโอกาสสอนในมหาวิทยาลัย
หลายแห่ง อาทิ มหาวิทยาลัยมหิดล และ
มศว. และยังไปเรียนเพิ่มเติม เรื่อง
การสอนภาษาอังกฤษ ที่มหาวิทยาลัย
เคมบริดจ์

เขาใช้เวลาต้นปีอยู่เมืองไทย
เพื่อสอนในมหาวิทยาลัยช่วงเทอม 2
ใช้ชีวิตทำงานแปล อยู่ในกรุงลอนดอน
ประเทศอังกฤษ และมีห้องพักให้
คนไทยเช่า ไม่ได้ทำงานด้านไอทีแล้ว
เพราะไม่จำเป็น

ธีรยุทธ ทรงวิช กล่าวทิ้งท้ายว่า

“ผมขอแบ่งความคิดเห็นว่า
น้องๆ ที่เรียนร้องเพลงอยู่ เราต้อง
เรียนรู้ที่จะเลือกเทคนิคการร้องที่
เหมาะกับเรา และอาจารย์ของเรา
ก็ไม่ได้รู้ทุกอย่าง”

